

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 64 Lei
Pe jumătate 32 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: Alexandru Lupeanu-Melin

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei.

In rândul trecut n'am avut la îndemână mandate postale să alăturăm la fiecare număr de foale, ei au rămas unele fără mandate. Le alăturăm acum și rugăm pe toți abonenții cari mai au ceva de plătit pe anul acesta, să ne trimită cu ce sunt datori. Iar cei cari sunt în rând cu plata, să păstreze mandatele pentru mai târziu.

O sută și unu...

In partea de sus a Moldovei, lângă apa Sucevei, este o comună frumoasă, mare, locuie de oameni înalți, voinici, sănătoși la chip, cum trebuie să fi fost arcașii lui Ștefan Vodă cel Mare. Am avut plăcerea să văd cu ochii mei această comună și am plecat foarte încântat din *Liteni*, căci așa se chiamă satul. Ai putea să-i zici chiar orașel, căci are o școală primară cu mai mulți învățători și un *gimnasiu*, ceea ce în satele noastre ardelenesti nu se pomeneste. Are și o mare curte boierească, care nu este însă pentru sătenii din *Liteni* o clădire de groază și de spaimă, cum au fost la noi în Ardeal curțile „nemeșesti“ ale Ungurilor... O, nu. Boierul din *Liteni* este omul lui Dumnezeu, este ingerul păzitor al comunei, binefăcătorul și îndrumătorul ei, căci este în fruntea tuturor pornirilor bune și mărețe. Oamenii îl iubesc și țin la boierul lor, ca la lucru mare.

Această comună, fruntașă în toate privințele, a avut în ziua de 7 Octomvrie o pioasă și înălțătoare serbare. S'a desvelit atunci monumentul ridicat în mijlocul comunei în amintirea celor 101 flăcăi ai satului, cari au murit moarte de eroi în războiul pentru România Mare. Au fost de față miniștri, generali, intelectuali, săteni; lume multă. S'au slujit parastase, s'au ținut cuvântări. Insa decât toate mai pătrunzătoare au fost clipele, când, alături de monument, colonelul *Mladian* a făcut apelul eroilor, chiar așa cum se face la militare, când soldații sunt după vre-o luptă. Rând pe rând a fost citit numele fiecărui flăcău, plecat în *Liteni*, la chemarea Patriei, înainte cu 7 ani...

O sută și unu n'au putut însă răspunde, și trupurile lor zac semănate prin cele văi ale munților, sub cruci și sub gii. Au răspuns în locul lor camarazii rămași în viață, zicând după numele fiecăruia:

— *Mort pentru Patrie!*

... Nici un ochi n'a rămas uscat la acest apel într'adevăr sguđuitor.

Iată o singură comună care a dat țării o morți pentru mărirea ei de astăzi. O sută și unu de eroi!

La noi se gândește cineva la flăcăii cari au sângerat și ei, săracii, prin celea tranșeie de marelui războiu, sub steag străin adevărat, și cu România în tainița sufletului lor!

Cum stă lumea și țara.

In București s'au început frământările politice. — Deschiderea Parlamentului. Doi miniștrii pleacă... Ori nu pleacă?

Mare vâlvă a fost de curând la București cu arestarea câtorva tineri studenți, despre cari se spune că aveau de gând să omoare pe mai mulți miniștri și alte fețe înalte. Svonul s'a răspândit mai întâi pe șoptite și suna cam așa: Auzit-ai vecine, ce lucruri mari se petrec la București? N'ai auzit? Vai de mine. Păi, zice că poliția a pus grapa pe o ceată de studenți, cari tocmai împărțiau între ei arme ca să impuste pe miniștrii și să facă revoluție în țară. I-au prins noaptea și au găsit la dânșii revolve, cuțite și dinamită. Chiar ca a doua zi aveau să aștepte pe miniștrii când vor ieși dela sfat și să-i impuste. Dar nu pe toți, numai pe unii. Pe *Constantinescu*, pe *Mărzescu*, pe *Florescu* și *Banu*.

Afară de miniștri mai aveau de gând să „curețe“ de pe lume pe unii bancheri și gazetari, dintre cei vânduți străinilor, sau chiar evrei.

Poliția a simțit

ce se pregătește și, într'o noapte, a ridicat 7 studenți din casa unde erau la sfat și i-a dus la închisoare. In fruntea acestor studenți mai cu seamă doi sunt căpeteniile: *Zelea-Codreanu* dela Iași și *Moța* dela Cluj. Luați la întrebări, studenții au mărturisit că ei au avut de gând să folosească și arme împotriva celor pe cari îi credeau ei primejdioși pentru țară, însă când anume, nu s'au fost socotit. Atât ei, cât și încă vre-o câțiva tineri, cari au mai fost arestați, stau acum în temnițele celea mari dela *Văcărești*, până li-s'o face judecata.

Ce i-a împins pe studenți

să ajungă la pomele de revoluții, la revolve și la cuțite? Ce-au vrut ei? — Grele întrebări, pe cari numai judecata le va putea lămuri. Insa și până atunci, se știe atâta deocamdată, că studenții (sub cari sunt a se înțelege tinerii dela celea mai înalte școli din țară) se sfarmă de-o bună bucată de vreme să limpezească odată treaba cu evreii cei mulți dela universități, mai cu seamă de când cu morții pe cari învață medicinaștii. Evrei nu vreau să dea și ei morți de-ai lor, ci taie în trupuri de creștini. Si studenții români au cerut ca ei să-și aducă morți dacă vreu să învețe. Evreii, că ei nu aduc. De aici sfarân țară și frământări mari. Studenții creștini au luptat să li-se implinească cererile, dar n'au putut ajunge la izbânda dorită de dânșii. Ba, acum de curând, să pare că unii au obosit luptând. Atunci, în tinereța lor îndrăzneată, ce s'au socotit o seamă? Să facă ceva lucru mare (răscoală poate) ca să vadă țara că studenții creștini nu se lasă

asa ușor de lupta pe care o cred dreaptă. Aceștia, adevărații cei cari sunt acum la *Văcărești*, s'au tot sfătuit ce să facă, ce să dreagă, ca să iasă mai cu vâlvă lupta studentească? Ba unii aveau și nește arme; nu multe, câteva revolve.

Sfaturile lor

au răsufflat chiar printr'un fost tovarăș, care a descoperit tatălui său, că studenții pregătesc un lucru mare și că au de gând să înlătore din calea lor pe unii miniștrii, cari s'au arătat mai dușmănoși studenților. Dela părintele descoperitorului a prins vestea prefectul de județ dela *Buzău*, iar dela prefect miniștrii. Asta a fost chiar în ziua, când se punea la *Cluj* piatra de fundament la biserica ortodoxă. *Dnu Brătianu* și cu alți miniștrii era aici, așa că veștile i-au găsit în drum. Sfârșitul deocamdată e atâta: studenții stau în temniță la *Văcărești*, așteptând judecata, care va lămuri deplin povestea „complotului studentesc“.

Alta la rând.

Îndată după afacerea cu „studenții“, a fost că într'o seară, pe când directorul ziarelor „*Adevărul*“ și „*Dimineața*“ mergea acasă și tocmai da să urce treptele spre chilia sa din hotelul „*Bulevard*“, cineva se apropie de dânșul pe la spate și îl pocnește cu ciomagul în cap, încât îl culcă la pământ, apoi se face nevăzut. In aceeaș noapte încă, poliția îl prinde și pe acesta și se constată că îl chiamă *Bacaloglu*, e avocat și a căutat să-l ucidă pe directorul *Rosenthal*, fiindcă acesta lăsase să se publice în gazeta lui o scrisoare supărătoare pentru sora lui *Bacaloglu*. Povestea cu sora nu e crezută însă, ci se spune că avocatul *Bacaloglu* e fascist și avea poruncă dela mai marii lui să-l măture pe *Rosenthal*, care e evreu și are în mână două mari gazete, în cari apără pe evrei și îi ocrotește. Fasciștii vreau să fie nește luptători cu capu'n mână cum sunt oamenii lui *Musolini* în Italia, cari cu arma vreau să facă rând în lume. *Bacaloglu* încă e la *Văcărești*.

In guvern

este un pic de frecare. Ministrul *Constantinescu* nu e mulțumit de felul cum poartă d. *Vintilă Brătianu* socotelile țării și rândul banilor, de aceea a cerut: ori să-și schimbe d. *Vintilă* părerile, ori dacă nu d-sa, d. *Constantinescu*, iese din guvern. Alături de d-sa este și ministrul *Văitoianu*. E vorba că amândoi și-au și dat mulțămirea în scris, dar aceea n'a putut fi primită

până după deschiderea Parlamentului, ca Maiestatea Sa Regele să poată avea pe toți miniștri pe lângă sine, când se va înfățișa în Corpurile Legiuitoare. Dnu Brătianu e foarte supărat că miniștrii săi îi fac împotriri și caută să împace lucrurile, mai cu seamă că pe fratele său, d. Vințilă dela finanțe, nu-l poate lăsa de rușine de dragul nimănui. Așa stă treaba în guvern. Cei doi miniștrii, Constantinescu și Văitoianu, s'au învoit totuși să-și lase la o parte nemulțămirea până după

Deschiderea Parlamentului.

Deschiderea s'a făcut Luni în 15 Octombrie, ca parada îndatinată. Maiestatea Sa Regele Regina și Alteța Sa Prințul Carol, s'au înfățișat la ceasurile 12 în palatul de pe Dealul Mitropoliei, unde erau adunați toți miniștrii, deputații și senatorii, apoi, ca oaspeți, trimișii țarilor, și acolo M. S. Regele a cetit

Mesagiul regal.

scrisoarea preainaltă în care se arată ce vor avea să lucreze Corpurile Legiuitoare, apoi se spune într'ansa cum merge țara și merg treburile ei în afară, în politica lumii. Maiestatea Sa Regele, Regina și Moștenitorul Tronului au fost foarte călduros aplaudați și când au intrat și când au ieșit din palatul Parlamentului.

N'au fost de față

la deschidere deputații și senatorii Partidului Național, care a vrut să-și arete prin aceasta împotrivirea sa față de guvernul liberal. Dintre oamenii opoziției spun gazetele că numai d. Iorga și oamenii săi au fost de față. Semn că guvernul iarăș va avea de furcă cu partidele din opoziție.

Inceputul luptei

în ptriva guvernului este a se socoti adunarea pe care a ținut-o Partidul Național în sala „Dacia“ din București, unde toți vorbitorii au spus grele ponoase despre felul cum cârmuiește acest guvern țara când scumpetea sugrumă sărdcimea și sunt atâtea alte năcasuri și greutăți. Adunarea a cerut într'un glas înlăturarea guvernului de azi, ca țara să poată scăpa de prea multele năcasuri și poveri.

Din lumea largă.

Mândria domnișoarelor americane.

Gazetele americane au publicat de curând un chip cu totul neobișnuit pentru ochii noștri, ai europenilor. Chipul din vorbă înfățișază pe-o domnișoară tină, zimbătoare și plină de sănătate, care ține de lăntușor, o vacă frumoasă, de soi, cu ochi mari, blânzi și cu coarnele aduse înainte. Se vede cât de colorată e vită răsfățată, îngrijită bine. Și se mai vede mândria ce o are domnișoara, că stă lângă o vită așa de frumoasă.

Cum să nu fie mândră tinăra fată Peggi Keith din Warenton, căci din șasesute de mii de tineri și fete din toate părțile Americii, dânsa a primit dela ministerul de agricultură al Statelor Unite titula de „Cea mai aleasă fată de econom din America“. Și acest nume, care o ridică peste atâtea sute de mii de feciori și fete de farmeri, l-a primit, pentru că ea s'a dovedit a avea celea mai trainice cunoștințe de plugărie! Intr'un cuvânt: a fost găsită că iubește mai mult economia și că o și știe purta ca nimeni alta. Mare cinste pentru o domnișoară americană.

La noi s'ar fotografia vre-o domnișoară cu vaca lor, ca să se trimită la foi? Vai de

mine! Domnișoarele noastre nici vaci să nu vadă, necum să le îngrijască. Ale noastre trag tot spre oraș, la domnie, nu spre sat, la economie. Celea mai multe.

Americanele, precum vedem, altfel fac.

Pentru orfani.

— Darnri primite de orfanii din Obreja. —

Colecta de lână în favorul Orfelinatului gr-cat. român din Blaj-Obreja, pe care am anunțat-o la timpul său a avut un rezultat foarte îmbucurător. S'a adunat cu ocaziunea aceasta 587 kgr. lână, 630 m. pânză, 7 cămăși, 14 fismene, 86 ștergare, 102 merindare, 3 saci, 6 fețe de perină, 3 covoară de lână, 2 perini cu tețe, 2 ciarșafuri și 23,238.75 Lei în bani. Sunt câteva comune, din cari rezultatul anunțat încă n'a sosit.

Îngirăm aici comunele, în cari s'a colectat; *Jud. Cojocna:* Corpade, Gădălin, Jucul de sus, Apahida, Jucul nobil, Legiu, Petea, Imbuz, Geaca, Tothaza, Bothaza, Berchieș, Frata, Giulatelec, Morochaza, Sava, Palatca, Cămărașul deșert, Năoiu, Deus, Cristur, Bologa, Gilău, Feneșul săsesc, Băbuț, Vișa, Ghirișul român, Sâmboteleț, Cistelec, Balda, Sopor, Plopii de jos, Mănăstur.

Jud. Solnoc Dobâca: Geaca, Șieu-Măgheruș, Arcalia, Bozieș, Chetin, Benediuc, Feleac, Nușfalău, Tigău, Chiraleș, Sân-Iacob, Uifalău, Bidiu, Enciu, Strâmbu, Boereni, Suciul de jos, Rohia, Sântioana, Rugășești, Cășeiu, Măgoaia, Cățcău, Ungureni, Rogoz, Dobric, Lăpușul unguresc, Lăp. românesc, Chinești.

Jud. Turda-Arieș: Țicudul de câmpie, Lechința de mur., Căpușul de câmpie, Vaideiu, Iclânzel, Dileul rom., Oarba de mur., Grind, Săliștea mică, Sălicea, Săcel, Băișoara, Iara de jos, Cacova Ierii, Valea Ierii, Micuș, Ormeniș, Indol, Sând, Luna, Petridul de mijloc, Măgura, Filea de jos, Filea de sus, Hăjmaș, Petridul de jos, Schiopi, Hăjdate, Lifa-română, Rachișul român, Sân-Mărghita, Tăureni, Sânger, Zau, Miheș, Beiu, Vaidasig, Vereșmort, Petridul de sus, Sân-Iacobul de câmpie.

Jud. Sibiu: Gurarâului, Orlat.

Jud. Târnava mică: Ernot, Cipău, Ogra, Șomoșteinic, Tirimia mare, Chirileu, Sânpaul, Vidrasău.

Jud. Murăș-Turda: Nirășteu, Toplița, Ulieș, Nadășa română, Orșova, Petelea, Solovăstru, Sântioana, Luer, Dumbrava, Ripa de jos, Ripa de sus, Săcalul de pădure, Ilienii, Fălfalău, Hodac, Ibănești, Abafaia, Iernotfaia. Beica de jos, (Brețe) Breaza, Mădărașul de câmp.

Jud. Ciuc: (Varviz) Subpădure, Șârmaș.

Jud. Bistrița-Năsăud: Herina, Galaș, Serrețel, Gledin, Ruștișor, Triș, Ardan, Șoimuș, Poiana, Bârla, Monor, Șieul-mare, Șieuț, Odorheiu.

Jud. Alba de Ios: Odverem, Ocnișoara.

Jud. Făgăraș: Hârșeni, Șona, Mărgineni, Răușor, Vad, Vaida-Recea, Telechirecea, Todești, Hurez, Ohaba, Grid, Șinca veche, Bucium, Veneția de jos, Sebeș.

Jud. Târnava mare: Ticușul săsesc.

Amintim aici cu deosebită recunoștință pe M. On. preoți: Ioan Boeriu din Lechința de murăș, Eugen Crișan din Micuș, Io. Brut Vlăsa din Indol și Alexandru Bodea din Rogoz, cari mult au ostenit și jertfit pentru reușita colectei nu numai în comunele lor, ci și în comunele învecinate.

Asemenea merită toată lauda Domnișoara Iustina Hălmău, fostă învățătoare la orfelinat, care umblând din casă în casă în comuna Șona (Făgăraș) a adunat 33 kgr. lână!

Alte darnri a mai primit Orfelinatul dela următorii:

Elisaveta Timariu, Valea Jidanului . . .	400—
Dela nunta dl. Teodor Gherman cu	
dș. Hortensia Suciș	960—

Eugen Sâmpeteanu, Mediaș	300—
Melania Deac, Moșna	2000—
I. Mărie, Hașag	100—
Elisaveta Vaidoș, Valea Jidanului	1000—
Ț. Iacob Nan, America (Micăsasa)	2590—
Vasile Aftenie, Roma	50—
G. Baciș, pantofar, Homorod	260—
Reun. fem. rom. Blaj (chetă)	1340—
Virginia Nagy, Zaul de câmp.	100—

Exprimăm și pe aceasta cale tuturor binefăcătorilor noștri cele mai călduroase mulțumiri pentru ajutorul, ce l-au prestat Orfelinatului în orice formă.

Fie siguri, că micii orfani zilnic se roagă pentru dânsii și Domnul nu va întârzia să le răsplătească însutit.

Direcțiunea Orfelinatului.

Grăunțe sufletești.

Nu numai cu cutitul poți omori

Împotriva poruncii a cincia se mai poate păcătu prin tot ce strică sănătății: prin sfadă și bătaie, prin falsificarea mâncărilor, prin glume proaste și prin întrelăsări păcătoase.

Prin sfadă îl lipsim pe de aproapele nostru de liniștea sufletească și de îndestulare, și astfel îi stricăm sănătatea. „*Sfada grabnică aprinde foc și vrajba grabnică varsă sânge*“, se zice în cartea înțelepciunii lui Isus fiul lui Sirah.

Bătăile sunt destul de dese la noi, mai cu samă între tinerime. De câte ori nu se rănesc bătașii unii pe alții, ba se chiar omoară! Pe aceștia nu-i pedepsește numai Dumnezeu, ci și legea civilă (tumească).

Unul dintre celea mai mari păcate împotriva poruncii a cincia îl fac apoi cei ce *falsifică mâncările*. Fărina, untul, smântâna, laptele, cașul, brânza, vinul, berea, rachiul, mierea și aproape toate mâncările și becurile se falsifică astăzi și anume de cele mai multe ori cu materii stricacioase sănătății ori apoi prin imitațiuni cari nu conțin nutremânt ca-n palmă. Pricepătorii din orașele mari spun, că aproape a treia parte a mâncărilor ce se vând pe piețe sunt falsificate.

Fiindcă aceste mâncări nu numai că nu nutresc, ci de cele mai multe ori sunt de-a dreptul stricacioase sănătății, falsificătorii de mâncări asemenea sunt ucigașilor. Astăzi, când mâncările sunt și așa peste măsură de scumpe, când atâtea sute mii de oameni nu pot mânca decât cel mult de două ori la zi, pentru că n'au cu ce; când bietii funcționari sunt siliți să-și tragă dela gură; când atâția copii ar mânca și ei vre-o mâncare bună și curată, — să le dai tu în loc de fărină prav, în loc de unt te miri ce mestecătură de tot felul de dulceturi stricacioase, în loc de smântână lapte mestecat eu fărină, în loc de caș ori brânză de oaie, de cea de vacă mestecată cu de capră — este un păcat de neiertat, pe care-l pedepsește și legea civilă, nu însă destul de aspru. În veacurile de mai înainte pe falsificătorii de mâncări îi ardeau de vii dimpreună cu mâncările făcute de ei. Tot asemenea și în vechime. Împăratul românilor Alexandru Sever a lăsat să răstignească pe un astfel de falsificător de mâncări, iară sub cruce a poruncit să se facă foc. „A vândut fum, las, să se înădușe tot în fum“, zise împăratul.

Sunt apoi unii, cari fac *glume proaste*, de pildă pun piedecă unuia care fuge, trag scaunul de sub cel ce vrea să șadă și altele de acestea. De câte ori nu s'au întâmplat nefericiri mari, ba chiar moarte, în urma acestor fel de glume!

Tot cam aceleași urmări le au și *întrelăsarile păcătoase*. Sunt unii cărăuși, cari așa

mână cai de pogan, încât întâlnești un alt car, nu mai pot încunjuța primejdia. Dapoi automobilele mănate nebunește câte nefericiri n'au adus asupra omenimei? Gornicii și păzitorii de pe hotară și vii de câte ori n'au stins vieți omeniești prin împușcăturile lor nebunești și fără de rost? Câte mame nu și-au nefericit copiii, lăsându-i acasă ori la câmp fără supraveghere? Unii își acoper ori descoper casele, dar nu pun nici un semn, pentruca să bage de samă trecătorii, și astfel rănesc ori chiar omoară pe vre-un nefericit. Alții iarăși lasă carul în drum noaptea, nepunând vre-o lumină la el și astfel unul sau altul își frânge piciorul. Și câte și mai câte nefericiri nu se întâmplă din nebagarea de samă păcătoasă a oamenilor?!

Așadar, înainte de a vă spovedi, dragi cetitori, când vă gândiți asupra păcatelor săvârșite dela o mărturisirea până la cealaltă, nu treceți așa de ușor peste porunca a cincina, ci vă gândiți și la cele înșirate aici și veți vedea, mai cu samă femeile, cari vindeți mâncări prin piețe dar și alții, că în multe felii și încă foarte greu se mai poate păcătu împotriva poruncii a cincina.

Dolarii vrăjiți.

— In loc să-l mântuie de necuratul, La mântuit de... dolari. —

În comna Clădova din părțile Banatului s'a întors de curând din America, săteanul Victor Ștefan. Nu-i venia însă cu îndemână să locuiască în casa lui de demult, căci sub talpa ei, ori în alt unghieț undeva dintr'ansa, se ținea... al cu coarne! Așa credea nenea Ștefan. Ca să-l alunge pe dracu' din casă, creștinul intră în târg cu țiganul Constantin Zlatov care, se înțelege, a făgăduit să-l scoată pe Aghiută tot fuga. S'a și apucat de boscoanele lui faraonul Zlatov. Însă știind, că stăpânul casei e sosit de puțină vreme din America, îl roagă să-i deie nește dolari să-i puie la descântec. Dolaru-i ban cu putere. Și Aghiută știe frică de el. Creștinu îi dă țiganului 200 de dolari, iar cioara îi vără într'un săculeț cu făină și începe apoi să sară descântând prin casa cu năcaz... Dela o vreme, ostenindu-se, i-a dat gazdii săculețul și i-a zis, să nu caute într'ansul câteva zile. Așa a zis faraonul, apoi s'a dus.

La câteva zile, țaranul căutând în sac după dolari n'a găsit decât... făină! Dolarii se bosconiseră. Noroc cu jandarmeria, care a pus repede mâna pe alungătorul dracilor și l-a dat în seama parchetului.

Cunoștințe folositoare.

Iarăși de-ale stuparilor.

Wilson, cel cu pacea lumii, a făcut socoteala că la 1 kgr. miere de trifoi albinele trebuie să colinde 125 mii cănaci de trifoi. După ce fiecare cănac are 60 păhărele de floare, așa ce albinele trebuie să deschidă șapte milioane cinci sute mii de flori, ca să adune 1 kgr. miere.

*

Intre stupari se știe, că dacă într'o comună ori într'un ținut, un stupar stupărește în coșnițe mari, atunci toate albinele din coșnițe mari ies cu mult mai de vreme dimineața la lucru și pe când ies cele din coșnițe mici, dulceața florilor e adunată.

*

Coșnițele cu cuprindere de 80 litre le cunoștea în Ardeal încă la 1844 Alexandru Szarka. Înainte de el le folosea în Rusia stuparul Propokovici și în Germania învățătorul Zeis. La 1769 baronul Möringer arată în o adunare economică ținută în Sibiu o coșniță mare cu faguri mobili în care stupăria el.

Stuparul Gavril.

Știrile săptămânei.

Pentru luminarea poporului. Dl Ștefan Suciu, director minier în Baia mare, și-a răscumpărat abonamentul la gazeta noastră pe 1923 cu 100 lei și Dl Alexandru Ticiu, din Hațeg a binevoit a ne trimite suma de 8 lei. Călduroase mulțumiri!

Târgurile. 22 Octomvrie: Nocrich. 23 Dalboșeț, Hodod, Reghin. 24 Bruiu, Zorlențul mare. 25 Almașul mare (jud. Cluj), Brașov, Cehul-Silvaniei, Șinca veche. 26 Buza, Gherla, Grădiște, Ighiu, Poiana sărată, Săsciori. 27 Mehadia, Oclandul Homorodului, Rodna veche. 28 Bătania (jud. Arad), Chezdi-Oșorheiu, Iacobeni (jud. Târnava-mare), Mănărade, Petriș (jud. Bistrița-Năsăud), Sângiorgiul de pădure, Săvâghisla (jud. Turda-Arieș).

— **Ce se poate exporta.** Dl ministru al industriei și comerțului a dat voie să se exporteze: carnea proaspătă și sărată (afară de cea de porc și de păsări), salama, șunca și altele, apoi zdrențele, pieile de oaie și de miel tunse, sămânțele de anison, bostan, rapiță, muștar și așa mai departe. Deci toate acestea se vor scumpi mult. Băgați așadar de samă, să nu vă tragă pe sfoară samsarii!

— **În Anglia nu este de lucru.** Numărul celor fără de lucru în Anglia a crescut în săptămâna din urmă cu 14 mii, așa că astăzi stau fără de lucru nu mai puțin de 1 milion 246 mii de oameni. În Ianuarie trecut erau cu 240 mii mai mulți fără de lucru.

Asta e urmarea faptului, că banii englezi sunt prea scumpi — un font sterling costă astăzi 990 lei — și astfel nimenea nu poate cumpăra mărfă englezească. Așadar fabricile cele mari stau închise.

— **Un englez cure procește cutremurele de pământ.** În Londra trăiește un domn, șolomonar formă, cu numele Wheeler, despre care se spune că are putere să prevadă cutremurele de pământ. El ghicește ziua, anul și locul unde are să fie prăpădenie. Și până acum nu s'a dat încă de minciună; s'au întâmplat la pont toate cutremurele pe cari le-a prorocit. De curând el a făcut o nouă prorocie: zice anume, și a și publicat în foi, că cel mai apropiat cutremur de pământ va fi în 11 Ianuar 1924, în Mexico (America de Nord), care se va pustii grozav. Vor mai fi apoi, spune șolomonarul, cutremure apropiate în Anglia, Franța și Italia.

— **Un dar pentru liceul de băieți din Blaj.** Dumineca trecută au sosit la Blaj dnii Alfred Moșoiu, membru în Societatea Scriitorilor Români, și N. Dumitrescu, șef de birou la Casa Școalelor, dăruind mai multe cărți pentru biblioteca profesorilor și elevilor. Cu acest prilej dl Moșoiu a făgăduit, că pe Dumineca viitoare, 21 Octomvrie, vor veni mai mulți scriitori la Blaj, ținând o șezătoare literară.

— **La America, în sbor.** Poșta americană va avea în curând un balon atât de minunat, încât drumul prin văzduh între Londra și New-York, peste apa cea mare, va putea fi făcut în două zile... Această pajură măiastră va lua în spate 30 de călători cu pachetele lor ou tot, pe lângă cei 24 de mașiniști și de cârmaci pe cari îi are totdeauna cu sine. Balonul se gată acum în țara nemțească și în Noemvrie va face cel dintâi sbor al său.

— **L-au cunoscut de pe glăjuța.** De curând, nește trecători au văzut plutind pe râu, lângă Târgu-murăș, o pălărie bărbătească. Pălărie plutind pe Murăș, cam șod, — s'au gândit cei ce-au zărit-o. Trebuie că s'a inecat cineva, — ziseră. Și au vestit poliția care a pornit cercetări. A doua zi dimineața iată, că în locul unde plutise pălăria a răsărit un om

inecat. Întâi nu se știa cine poate să fie. Cercetându-se mai deoaproape hainele inecatului au găsit la dânsul o glăjuță... O avea în buzunar. A nici un felu de uleu nu miroșia. Că de ar fi fost de uleu, apa nu putea să-l spele așa curând. Iată însă, că vine cineva și zice: O, ho, asta-i Ilie Toth, bețivanu; îi cunosc glăjuța de palincă. Nici când nu era fără ea. El e...

Și așa, poliția nu și-a mai bătut capul cu alte cercetări. Glăjuța a fost bună mărturie asupra inecatului. Era „biletul lui de vizită“. În ziua când plutise pălăria pe apă, Ilie se îmbăta-se tun și legănându-se prea avan pe lângă Murăș, a căzut într'ansul și s'a inecat. Noroc că era și glăjuța la el.

— **Bumbac și cafea în Ungaria.** Ungurii fac încercări să prăsească în țara lor arbori de bumbac și de cafea. Se spune că poate să și reușească. Tară mică și săracă în bogății, e de înțeles că Ungaria caută să se despăgubească cumva de ceea ce a pierdut. Laudă ei! Oricine se străduiește să înainteze pe cale cinstită, e vrednic de laudă. Toți „ebredistiții“ ar trebui duși pe puste Ungariei la muncă de câmp, că atunci mai curând s'ar ridica Ungaria, decât pândind cu ochii lacomi spre țările vecine.

— **Canună neperitoare.** Dnul Dr. Eugen Sâmpetreaș, șef-judecător în Mediaș, a trimis pe adresa Direcțiunii liceului gr.-cat. român de băieți din Blaj 200 lei, pentru fondul mesei studenților, drept cunună neperitoare pe mormântul fostului său profesor iubit Silvestru Nestor. Pentru această faptă Direcțiunea îi mulțamește și pe calea aceasta.

— **Nu cumpărați bani germani!** De o vreme încoace vin tot felii de samsari prin orașele și satele noastre, cari ne îmbie cu bani germani, zicându-ne: „Cu un leu te poți face milionar, cumpărați deci bani germani. Peste vre-un an doi acești bani vor avea preț foarte mare, poate chiar cât leul“. Ei bine, nu ascultați de acești samsari; lăsați-vă leii în buzunare ori șerpăre, nu-i dați pe milioanele germane, cari n-au și nici nu vor avea niciodată nici un preț. Când se vor scumpi adecă banii nemțești, vor tipări alții, și cei de astăzi nu vor avea nici un preț, iar cei ce îi au, vor rămânea cu buzele umflate.

— **O mie de lei cuvântul.** Atâta i-se plătește fostului prim-ministru al Angliei, dlui Lloyd George, pentru fiecare cuvânt pe care-l scrie în gazetele americane, adecă 4 dolari de fiecare cuvânt. Gazetar așa de bine plătit nu credem să mai fi fost vreodată.

— **Indreptare.** Zilele trecute s'a prezentat la redacția noastră dl plutonier-major al jandarmeriei din Blaj și ne-a arătat un proces-verbal, Nr-ul 16 din 3 Octomvrie, luat de plutonierul-major Rusu Nicolae, șeful secției jand. Beiuș. În acest proces-verbal se spune, că cele publicate în numărul 35 al „Unirei Poporului“ din 16 Septemvrie 1923 de către Traian Mihoc, nu sunt adevărate. Cetitorul nostru din Săliștea Beiușului Traian Mihoc, care este crășmar, a auzit adecă în cărciuma sa dela Petruș Luca, Teodor Ureche din Telecul Beiușului precum și dela Ioan Mateaș din Săliștea Beiușului, că în jurul Beiușului stă ascunsă o bandă de hoți, care neliniștește comunele din jur și lucrul acesta l-a trimis și la gazetă.

Cercetând jandarmii, s'a dovedit, că sus numiții oameni au făcut numai o glumă și l-au păcălit pe Traian Mihoc. — Cine ne trimite deci știri la gazetă, să bage bine de samă ce ne scriu, căci se pot păcăli.

— **Tot o al dracului neamțu.** Toată lumea știe, că Germania a fost pedepsită, să plătească o gramadă de despăgubiri Franței și Belgiei. Neamțul însă a zis, că n-are bani, iară

francezii cu belgienii i-au cuprins cel mai bogat ținut, al Ruhrului, drept zalog pentru despăgubiri. Atunci nemții și-au redus prețul banilor, așa că astăzi cu un leu poți să cumperi 2 milioane mărci germane. Aceasta au făcut-o pentruca lumea să vadă, cât sunt ei de săraci.

În aceeași vreme însă, dupăcum scriu gazetele americane, Germanii au cumpărat în cele din urmă opt luni ale anului acestuia din America bumbac în valoare de 721 milioane și 500 mii dolari. — Cum se poate una ca aceasta?

— **Pedeapsă de 13 milioane lei.** Trei neguțatori din Arad: Andreiu Roth, Wilhelm și Ignatie Braun (parcă sunt din sămânția lui Israil) trimit de multă vreme peste graniță pe vama cucului în Ungaria, fără de a plăti taxele de vamă, sute de vite coraute. În noaptea de 2 Septembrie au fost însă surprinși de către grănicerii noștri 6 servitori, cari treceau o ciurdă întreagă de vite. Din mărturisirile acestora s'a văzut, că stăpânii lor au trimis până acuma, tot în felul acesta, peste graniță 131 boi și vaci, 17 bivoli și 3 tauri.

Finanții noștri i-au pedepsit cu 13 milioane 105 mii de lei, iar vitele prinse au fost confiscate, rămânând proprietatea statului. Suma de 100 mii lei, cu cari servitorii i-au îmbiat pe grăniceri, se va împărți grănicerilor. S'a constatat, că în cele din urmă 3 luni s'au trecut în forma aceasta peste graniță 5 mii de boi și vaci. Și ce credeți, cine fac de regulă aceste mișcări? Citiți numele și veți fi în curat.

— **Oameni, nu tufe.** Japonezii, a căror jamătate țară a fost nimicită de cutrămurele de pământ, au rezidit până acuma 56 mii de case numai în orașul Tokio.

Acolo se lucră, nu glumă, nu se face numai politică, ca la noi, unde nici până astăzi nu s'au rezidit gospodăriile nimicite în marele război.

— **Cum stăm cu vinurile.** În întreaga țară s'a început, și acuz e pe sfârșite, culesul viilor. În vechiul regat sunt 90 de mii de hectare plantate cu vie, în Ardeal și Banat 40 de mii, în Basarabia 30 de mii, așadară în țara întreagă 160 de mii de hectare. (Un hectar cu ceva mai mare decât un jugăr). Anul acesta se dă cu socoteala, că aceste vie au produs cam 400 de mii de hectolitri (un hectolitr = 100 litri). Strugurii anul acesta au suferit foarte puțin de boale și vremuri rele. Numai în unele părți a fost grindină, care a nimicit cam 40 la sută din roadă. Vinurile vor fi deci foarte bune. Vinurile vechi se plătesc în mare cu 8—12 lei litrul, mustul cu 5—10 lei litrul.

În vechiul regat prețul mustului este următorul: în ținutul Drăgășanilor 7.50—9 lei litrul, Pitești—Leordeni 8—11, Valea Călugărească 9—10, Buzău 5—5.20, Huși 6.50—7, Iași 7—9, Cotnari 9—12. În Basarabia 5—6.5 lei litrul; în Ardeal, în ținutul Oltului 6—8 lei litrul, în văile Târnavelor 7—8, în ținutul Aradului 5—9.50.

— **Pentruce avem atâtea nenorociri de trenuri.** Șeful gării din Tighina a arestat în 7 Octombrie sara întregul personal al trenului de persoane Chișinău—Galați — afară de mecanic — pentrucă cu toții erau beți. Șeful trenului mai avea la sine câteva sticle de vin. Trenul a plecat cu alți slujbași.

— **Urezul se poate cultiva și în România.** Am arătat într'un număr din anul trecut al gazetei noastre, că urezul, pe care-l cumpărăm atât de scump de prin Japonia, și căruia îi place pământul bălțos, se poate cultiva și la noi, dealungul Dunării, a Prutului, Siretului și Oltului. Făcându-se probă anul acesta

dealungul Prutului s'a văzut, că urezului i-a mers foarte bine la noi și astfel avem nădejde, de aici înainte vom mânca urez românesc.

— **Cât vor câțâni feciorii noștri.** Ministrul de războiu a făcut un nou plan de lege, care spune, că de aici înainte feciorii noștri vor câțâni trei ani cei ce slujesc la marină și doi ani cei ce slujesc pe uscat. Așadară câțânia nu va mai fi de trei ani.

— **Oameni de inimă.** Văzând advocații din județul Prahova, cu câtă mizerie au să se lupte astăzi studenții de la universități, au hotărât să dea 120 mii de lei pentru ajutorarea studenților prahoveni, lipsiți de mijloace și cari urmează cursurile universitare în București. Frumoasă faptă!

— **Nu primiți nici un dar pe trenuri!** O samă de hoți au născocit o nouă metodă de a fura bani pe trenuri. Ei îmbie pe călători cu țigări, zaharicale — bomboane, rachiuuri, vinuri, cari conțin un fel de otravă, care te adoarme, și apoi durmind ei îți fură banii. Așadară fiți băgători de samă! Pe tren nu primiți nici un fel de dar.

Poșta gazetei.

George Cupcea, Brăb. — Scrisoarea din 28 Septembrie am înaintat-o celor în drept. Am mai întărit și noi rugarea. Să nădăjduim ceia bun.

„Judecata cu fâle“ — regretăm, dar nu se poate publica. Într'o revistă satirică ar fi bine primită, fără îndoială. Noi însă la ce să mai îngrămădim în suflete amarul pentru stările rele, de cari nu poporul e vinovat? Ce ar câștiga cei buni?

Am primit abonamente dela: Nr. 1914—32 lei; 1621—54 lei; 50—10 lei; 49—18 lei; 1663—44 lei; 1290 18 lei; 6—64 lei; 1893—64 lei; 52—64 lei; 1165—18 lei; 1160—18 lei; 1199—22 lei; 1195—22 lei; 126—32 lei; 1928—76 lei; 104—32 lei; 130—30 lei; 408—16 lei; 962—64 lei; 1885—64 lei; 1877—50 lei; 1384—64 lei; 256—2 lei; 1388—32 lei; 180—32 lei; 215—32 lei; 1303—16 lei; 1770—64 lei; 805—32 lei; 908—10 lei; 218—15 lei; 1524—64 lei; 1441—20 lei; 1879—32 lei; 1176—40 lei; 265—27 lei; 263—18 lei; 1346—32 lei; 181—32 lei; 1829—32 lei; 1500—10 lei; 1489 30 lei; 1443—30 lei; 883 32 lei; 896—64 lei; 1805—64 lei; 1120—64 lei; 1406—64 lei; 749—64 lei; 160—100 lei; 118—64 lei; 10—64 lei; 2044 64 lei; 1671—64 lei; 1330—64 lei; 248—32 lei; 841—52 lei; 16—64 lei; 273—32 lei; 306—32 lei 316—32 lei; 318—32 lei; 324—32 lei; 801—60 lei; 686—10 lei; 274—128 lei; 1484—30 lei; 1696—64 lei; 79—32 lei.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Nr. 167.
execuțional 1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judiciar, aduc la cunoștința publică, în senzul legii, articolul XL din 1881 § 102 resp. XLI din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare: o vacă țărănească și 3 porci, cari în urma deciziei Nr. 987/9 din anul 1920 al judecătorei de ocol din Blaj s'au executat în comuna Proștea-mare în favorul executorului Krausz Friederich repr. prin adv. Dr. I. Schmidt și Dr. F. Haas împotriva executorului din comuna Proștea-mare pentru încassarea capitalului de 1400 Lei — b., și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 14000 Lei — b., se vor vinde prin licitație publică. Pentru efectuarea acestei licitații, pe baza deciziei Nr. G 187—1923 al judecătorei de ocol din Blaj se fixează termenul pe 3 Noembrie anul 1923 la orele 11 a. m. în comuna Proștea-mare și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare. Pretenziunea care e de încassat face 1400 Lei — bani capital, dobânzile cu 5% socotind din 7/II 1920, iar speșele până acum staverite de 1124 Lei 30 bani. Întrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este erdonată și în favorul acestora, în senzul articolului LX din 1881 § 102. — Dat în Blaj, la 10 Octombrie 1923. *Nicolae Baciu*, executor judecătoresc de ocol. (83) 1—1.

Aviz.

Se vinde din mână liberă:

1¹/₂ jugăr loc de vie din care ¹/₂ jugăr este plantat cu vie iar restul cu pomot.

(82) 3—3

Informații dă dl.

ADRIAN NYERGES
comerciant—BLAJ.

Cereți pretutindeni Unirea Poporului

„PATRIA“

bancă de credit, comerț și industrie în Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, ipotecă și cont curent, primește depuneri, mijlocește plățirea cecurilor americane; are următoarele întreprinderi industriale și comerciale în Blaj:

„VULCAN“

fabrică de țiglă mare și mică și de cărămidă de tot felul, — cu întocmiri și aranjamente pentru fabricarea de obiecte ceramice.

„PLUGARUL“

depozit mare de cherestea, lemne de foc, construcțiuni și de tot felul de combustibile.

„CONSUM“

(10) 29 52.

mare prăvălie de tot felul de negoate în angro și detail, cu bogate magazii de fer, coloniale, cereale, semințe ect.

Are

Filiale în TEIUȘ și SĂRMAȘ, ambele cu mare depozite de lemne □ □ □ și tot felul de materiale de construcție. □ □ □